

Líšeňské noviny

ROČNÍK XIX
Číslo 10

V Líšni

ŘÍJEN
2009

ZDARMA

Co jsme dělali o letošních prázdninách?

Vážení spoluobčané!

Stejně tak jako v loňském roce, chtěl bych Vás prostřednictvím Líšeňských novin informovat o investičních aktivitách líšeňské radnice o letních prázdninách. Léto, čas dovolených a prázdnin, bylo opět vyplněno intenzivní pracovní činností. Naši největší péči a pozornost jsme opět věnovali především školským zařízením zvláště mateřským školám.

Naším úkolem číslo jedna bylo zrealizovat zprovoznění mateřské školy na Poláčkově ulici, která byla několik let uzavřena. Teprve v dubnu letošního roku se vyjasnilo financování celé této investiční akce finanční spoluprástí města Brna ve výši 4 mil. Kč, a tak na rekonstrukci včetně zahrady a vybavení nábytkem byla poměrně velmi krátká doba 4 měsíců. Přesto jsem velmi rád, že dnes mohu konstatovat, že úkol byl splněn a 1. září do této mateřské školy, která je součástí Základní školy Horníkova, mohlo nastoupit 75 dětí. Co všechno bylo v této krátké době uděláno? Především byla provedena stavební rekonstrukce nevyhovujících částí objektu, byla kompletně zrekonstruována střecha, rekonstrukce školní zahrady včetně vybavení novými hracími prvky a škola byla vybavena novým nábytkem a novou gastrotechnologií. Podařilo se nám získat finanční prostředky i na zateplení obvodového pláště, což již probíhalo za plného provozu.

Jsem přesvědčen, že nejen dětem, ale i rodičům se nová mateřská škola bude velmi líbit a že budou všichni spokojeni.

Intenzivně se však pracovalo i na dalších mateřských školách. Na MŠ Puchýřova po předcházející výměně oken a zateplení byla provedena kompletní rekonstrukce střechy, takže se dá

říci, že i tato mateřská škola je kompletně zrekonstruovaná, stejně jako MŠ Synkova, kde rovněž po výměně oken a zateplení byla provedena rekonstrukce střechy. Tedy i tato mateřská škola je jako nová. Na MŠ Michalova byla provedena rekonstrukce zdravotnických.

Pracovalo se i na základních školách. Na ZŠ Novolíšeňská bylo dokončeno nové oplocení a o prázdninách byla provedena rekonstrukce rozvodů TUV a sociálního zařízení. Stále usilujeme o získání evropských dotací na regeneraci této školy a věříme, že naše žádost bude kladně vyřízena. Na ZŠ Horníkova byla také provedena rekonstrukce TUV a sociálního zařízení, což byly požadavky hygieny, a nějaké menší opravy a ještě letos by měla být provedena oprava umělého povrchu školního hřiště.

Na církevní zdravotnické škole na Šimáčkově ulici byla vyměněna okna a připravuje se nová fasáda. To vše mohlo být zrealizováno díky tomu, že tato církevní škola si předplatila nájemné a tak byly získány potřebné finanční prostředky.

Dále byly zrealizovány další stavební úpravy na Dělnickém domě, abychom zlepšili protihluková opatření a mohli jsme požádat o změnu užívání za účelem pořádání hudebních produkcí.

Bohužel, jsme museli opět odložit regeneraci sídliště, neboť naše žádost o státní dotaci, i když jsme postoupili do užšího výběru, nebyla kladně vyřízena. O malý krůček jsme postoupili v přípravě rekonstrukcí komunikací, protože jsme nechali zpracovat projektovou dokumentaci, abychom mohli požádat město Brno o zpracování investičních záměrů.

Nechali jsme opravit schodiště pod poliklinikou, u obchodního centra na ul. Kotlanově a u obchodního centra na ul. Masarově. O prázdninách jsme také vyčlenili částku 3,5 mil. Kč na opravy chodníků v sídlišti! Připravujeme realizaci chodníku mezi Infotelem a zastávkou Molákova.

Rovněž v bytovém hospodářství byly realizovány nemalé investice kolem 30 mil. Kč.

Především pokračovala rekonstrukce výtahů v bytových domech, rovněž pokračovaly rekonstrukce střech na některých bytových domech a rekonstrukce chodbových elektroinstalací jader a připravuje se zateplení suteréních stropů v některých bytových domech.

Jak jistě uznáte, bylo o prázdninách vykonáno mnoho práce, která opět tu naši „Líšeňku“ posunula o něco kupředu a to jsem možná v tom výčtu na některé věci ještě zapomněl.

Mgr. Jiří Janišťin, starosta MČ Brno-Líšeň

Slavnostní otevření MŠ na Poláčkově ulici (zleva náměstek primátora MUDr. Daniel Rychnovský a starosta MČ Brno-Líšeň Mgr. Jiří Janišťin).

Interiér nové mateřské školky, ke které patří i zrekonstruovaná zahrada s mnoha herními prvky.

Zasedání Zastupitelstva MČ Brno-Líšeň se bude konat 22. 10. 2009 v 17.00 hod. v sále líšeňské radnice.

Výše nájemného v obecních bytech v Líšni v roce 2010

Rada městské části Brno Líšeň schválila dle zákona č. 150/2009 Sb. na svém 67. zasedání dne 30. 7. 2009 výši nájemného platného v obecních bytech od 1. 1. 2010. Byla schválena výše měsíčního nájmu 50,40 Kč/m² u regenerovaných domů. Jedná se o zvýšení nájmu u převážné většiny domů o 10 %, u malé části činí zvýšení 18,7 % oproti roku 2009. U bytů nezregenerovaných zůstává výše nájmu beze změny. V porovnání s ostatními městskými částmi Brna bude nájem v Líšni v roce 2010 nižší než v Židenicích 72,35 Kč/m², v Maloměřicích, kde je výše nájmu od 63 do 73 Kč/m². V Králově Poli bude nájem v roce 2010 v rozmezí od 62,75 Kč/m² do 79,30 Kč/m² v návaznosti na kategorii bytu. V Novém Lískovci bude v roce 2010 nájem činit 75,17 Kč/m². V Bystrci bude nájem ve výši 54 Kč/m². Bystrc je svým charakterem obecních bytů velice podobná Líšni, jedná se především o panelovou bytovou výstavbu.

Nižší nájem než v Líšni v roce 2010 bude v městských částech Vinohrady, Brno-sever, Brno-jih, Brno-Kohoutovice.

Při stanovení nájmu podle uvedeného zákona bylo možné zvýšit nájem v roce 2010 až na 57,95 Kč/m². Nájem byl zvýšen na hodnotu 87 % z maximální částky. Všechny obecní domy jsou zateplené, je provedena výměna oken, byla provedena rekonstrukce balkonů a pokračuje se v rekonstrukci výtahů. Provedené zateplení bytů a výměna oken u obecních bytů snížily náklady nájemníků na topení. V roce 2012 končí regulace nájemného a cílovým nájemným v Brně Líšni je částka 92,58 Kč/m². Snahou RMČ Brno Líšeň bylo navrhnout nájemné, které je pro nájemníky sociálně únosné.

Ing. Vladimír Moravec, CSc., 1. místostarosta

Městská část Brno-Líšeň nabízí k pronájmu:

– část objektu Ondráčkova 20, a to nebytové prostory v přízemí budovy o celkové výměře 130 m² využívané dříve jako lékárna.

Jedná se o pronájem na dobu maximálně 10–15 let, účel pronájmu není omezen.

Prohlídka vnitřních prostor objektu je možná po dohodě.

Zájemci o pronájem mohou podávat své písemné nabídky do 20. 10. 2009 majetkovému odboru ÚMČ Brno-Líšeň, Jírova 2, 628 00 Brno.

Informace: JUDr. Vacková, tel. 544 424 860, dv. č. 208.

Zprávy z Radnice

68. schůze Rady městské části Brno-Líšeň ze dne 26. 8. 2009

- **schvaluje** dodatek ke smlouvě o dílo se zhotovitelem akce Zateplení budovy mateřské školy na ul. Synkova 24 v Brně-Líšni firmou J. ROSA STAVBY s.r.o., Březejc 29, Velké Meziříčí, IČ: 28414675, DIČ CZ: 28414675.
- **pověřuje** p. starostu jeho podpisem.
- **vybírání** pro veřejnou zakázku malého rozsahu na stavební práce „Oprava fasády budovy zdravotní školy Šimáčkova 1“ jako nejvhodnější nabídku firmy TROIA AREA, s.r.o., Cejl 58/72, 602 00 Brno, IČ: 28331176.
- **vybírání** pro veřejnou zakázku malého rozsahu na stavební práce „Oprava školního hřiště ZŠ Horníkova“ jako nejvhodnější nabídku firmy TROIA AREA, s.r.o., Cejl 58/72, 602 00 Brno, IČ: 28331176.
- **pověřuje** p. starostu jeho podpisem.
- **souhlasí** s odstraněním stavby – skladu mobilniáře.
- **ukládá** ÚMČ zajistit rozpočtové opatření na finanční zajištění odstranění stavby – skladu mobilniáře.
- **bere na vědomí** výsledky hospodaření školských zařízení a KCL za 2. čtvrtletí roku 2009.
- **souhlasí** s pronájmem nebytových prostor v budově ZŠ Masarova Křesťanské Základní školy a Mateřské školy Jana Husa za účelem provozování základní školy, mateřské školy a základní umělecké školy.
- **schvaluje** smlouvu o budoucí nájemní smlouvě uzavíranou s Křesťanskou Základní školou a Mateřskou školou Jana Husa.
- **pověřuje** p. starostu podpisem smlouvy.
- **bere na vědomí** provádění stavebních úprav nájemcem Diecézní charitou v objektu Strnadova 14, Brno.

- souhlasí s prováděním stavebních úprav ve II. etapě v objektu Strnadova 14 za podmínky, že nájemce Diecézní charita nebude uplatňovat od vlastníka objektu za realizaci II. etapy stavebních úprav v objektu Strnadova 14 finanční úhradu žádnou formou (odečet z nájmu, přímá úhrada atd.).
- nesouhlasí s realizací výstavby dle zástavbové studie pro soubor nemovitostí k. ú. Líšeň – bytový dům Pod Stránskou skálou.

69. schůze Rady městské části Brno-Líšeň ze dne 9. 9. 2009

- schvaluje Pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností – Dodatek č. 1.
- **vybírání** pro veřejnou zakázku malého rozsahu Dodávky elektřiny pro sdružení veřejných zadavatelů v Brně-Líšni jako nejvhodnější nabídku firmy ČEZ Prodej, s.r.o., Praha 4, Duhová 1/425.
- **schvaluje** návrh Smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítí NN s firmou ČEZ Prodej, s.r.o., Praha 4, Duhová 1/425.
- **pověřuje** ředitele příslušných příspěvkových organizací jejím podpisem.
- **vybírání** pro veřejnou zakázku malého rozsahu Zateplení stropů v suterénu bytových domů jako nejvhodnější nabídku firmy J. ROSA STAVBY, s.r.o. Březejc 59, 594 01 Březejc.
- **schvaluje** návrh smlouvy o dílo č. 2009-03 firmou J. ROSA STAVBY, s.r.o., Březejc 59, 594 01 Březejc.
- **pověřuje** ředitele SML, p. o. podpisem smlouvy.
- ukládá zveřejnit nabídku pronájmu volných prostor v budově Ondráčkova 20 (bývalá lékárna) o celkové výměře 129 m² na internetových stránkách a v Líšeňských novinách a obdržené žádosti předložit RMČ k posouzení.

Spolky a sdružení

Ahoj holky a kluci!

Chodíte rádi do přírody? Baví vás různé hry? Chcete poznávat zajímavá místa a učit se novým věcem?

Pokud ano, tak jsme tu pro vás...

Jsmo tábornický klub **KAMZÍCI BRNO**, zabýváme se sdružováním dětí školního věku. Naším cílem je děti naučit samostatnosti, kamarádství, kázně, láske k přírodě a tábornickým dovednostem. Pravidelně se scházíme na **schůzkách**, pořádáme **turistické výlety, letní tábor** a účastníme se akcí pořádaných Českou tábornickou unií, jejíž jsme členy. Naši vedoucí jsou kvalifikovaní a mají letité zkušenosti s vedením. Členský příspěvek činí 100,- Kč za kalendářní rok.

Pravidelně **každou středu od 16.00 do 18.00 hod. se scházíme na schůzkách**, na kterých hrajeme zajímavé a zábavné hry a učíme se novým věcem. Sraz v 16.00 hod. na nám. Karla IV. v Líšni. Alespoň jednou za měsíc **pořádáme výlety** do okolí Brna a poznáváme nová místa. V létě jezdíme na **letní tábor**.

Pokud máte vy nebo vaši rodiče otázky, můžete nás kontaktovat na e-mailové adrese

tk.kamzici.brno@seznam.cz nebo na telefonu 721 550 476 (Honza „Matouš“ Knobloch, hlavní vedoucí).

Více informací o naší činnosti, schůzkách a výletech se dozvíte na našich internetových stránkách <http://kamzici.ctujm.cz>, na které vás srdečně zveme.

Tak neváhejte a přijďte za námi.

Těšíme se na vás!

TK Kamzíci Brno

Společenská rubrika

Setkání spolužáků, kteří zahájili svoji povinnou školní docházku po ukončení druhé světové války v roce 1945 se bude konat v restauraci „U Libušky“ 16. 10. v 16 hodin.

Svoji účast oznamte laskavě panu Pavlu Bělinovi na telefonní číslo 544 211 394 nebo panu Karlu Fuxovi na mob. 604 867 122, pevná linka 511 139 549.

Fux Karel

Vážení spoluobčané,

na přání Československé obce legionářské si vás dovoluujeme oslovit, zda někdo z vás nemůže poskytnout bližší informace o líšeňském legionáři, panu Ludvíku Svobodovi, který je na dobových fotografiích označen křížkem. Kontaktujte prosím tajemnici úřadu, paní Ing. Irenu Sehnalovou, telefon 544 424 814. Děkujeme za pomoc.

Klub Pastelka o.s.

Nám. Karla IV. 4, Brno-Líšeň, 628 00
tel: 725 816 804, www: <http://www.pastelka.net>
e-mail: klub.pastelka@email.cz,
info@pastelka.net

Zveme vás na říjnovou akci:

Všechno lítá co peří má a co nemá lítá taky aneb Drakiáda u Kostelíčka

Kdy: 9. 10. 2009 v 16.30 (pokud to počasí nedovolí, sejdem se o týden později 16. 10. 2009).

Kde: Na Kostelíčku – U Kostela Panny Marie v Líšni.

S sebou: Vše co zdánlivě i skutečně připomíná draka a také to, co by mohlo lítat jen tak, za pomoci větru i bezvětrí.

Vedle pravidelných dopoledních programů vám nabízíme kroužky pro děti i rodiče v odpoledních hodinách:

Cvičení po porodu – pondělí 13.30–14.30.

Keramika pro dospělé i pro děti – pondělí 16.30–18.00.

Aby záda nebolela – cvičení nejen pro seniory – úterý 13.30–14.30.

Hezky česky – úterý 16.00–17.00 – hry, říkanky a písničky na rozvoj řeči pro děti 2–4 roky.

Hliněnka – keramická dílna na ZŠ Pohankova úterý 16.00–17.30.

Barvička – úterý 17.00–18.30 – výtvarný kurz pro rodiče i seniory, herna pro děti k dispozici.

Bříšni tance pro začátečníky – úterý 19.00–20.00.

Bříšni tance pro pokročilé – úterý 20.00–21.00.

Rytmohrátky – středa 15.30–16.30 – pohyb, tanec, zpívání a bubnování pro děti od cca 5 let.

Tančení s miminky – středa 16.30–17.30.

Cvičení v těhotenství – středa 17.45–18.45.

Rukodělný klub – čtvrtek 14.00–15.30 – kreativní setkání pro rodiče a seniory, herna pro děti.

Benjamínek – čtvrtek 16.00–17.30 – kroužek pro děti od 4 do 7 let.

Kurz předporodní přípravy – čtvrtek 17.45–18.45, čtyřtýdenní kurz.

V pondělí 5. 10. zahajujeme **Kurz efektivního rodičovství**. Jak zvládat dětský negativismus, jak lépe rozumět a komunikovat s dětmi, co děti nejvíce potřebují. Osmítýdenní kurz bude probíhat každé pondělí od 19.30 do 22.00 hod. Zájemci hlaste se Marii Pospíšilové na tel. 736 523 614 nebo e-mail mpospecka@centrum.cz.

Znakování **BABY SIGNS Znakujeme se zpěvem a hrou** 6-ti týdenní kurz pro rodiče s dětmi (6 měsíců – 3 roky) – středa 13.00–14.00 hod., začíná 21. 10.

BABY SIGNS – úvodní seminář pro rodiče vždy 1. pátek v měsíci 13.30–15.00. Více info a přihlášky do kurzů BABY SIGNS na ivanaprochazkova@webnode.cz.

GO KIDS ENGLISH – angličtina pro nejmenší (6 měs. – 3 roky). Středa 21. 10., 14.15–14.35 **ukázková hodina zdarma**, samotný kurz začíná ve st. 28. 10. od 14.30 do 15.30. Rezervace on-line na www.gokids.cz (zápis do kurzů).

Školství

Učíme děti žít zdravě

aneb Jak funguje primární prevence na ZŠ Holzova

V poslední době se v médiích často setkáváme s pojmem primární prevence, s důrazem na její důležitost zejména ve spojení s dětmi a mládeží... V této souvislosti je vyzvedávána nutnost podpory jejich zdravého životního stylu, koníčků, zájmů, sportu. A cíl? Zabránit krkolomným uklouznutím, třeba v podobě konzumace alkoholu, psychotropních látek, vyhledávání pochybných part atd.

I cílem naší základní školy je vést žáky ke zdravému životnímu stylu, předcházet problémům spojeným s užíváním drog... Předchází věta snad zní příliš knižně, proto si ukažme v praxi, co se pod ní skrývá. Informovaný žák má před drogami respekt, bojí se jich, vnímá je jako hrozbu pro sebe, okolí, plánovanou budoucnost. I tak se nám daří oddálit první kontakt s drogou. Důležité je proto žákům podávat objektivní informace, bourat mýty a předsudky o drogách.

Děti často vyhledávají rizikové party proto, že mají problémy v sociální komunikaci, nedaří se jim zapadnout mezi jejich vrstevníky, a proto hledají společnost jinde, kde je vezmou a ocení. Za to jsou ochotny zaplatit jakoukoliv cenu: problémy ve škole, doma, střet se zákony. I tomu lze zabránit, pokud učitelé mají o děti opravdový zájem, všimají si klima ve třídě, nenechají děti ostrakovat, „značkovat“, pokud napomáhají zkvalitnění vztahů mezi žáky ve třídě. Navíc, každý žák je svým způsobem jedinečný, výjimečný. Stačí tedy rozvíjet osobnosti dětí, podporovat jejich sebezpoznaní, sebeúctu, ale i úctu k druhým a jejich schopnostem. V naší škole proto vedeme žáky k tomu, aby se nenechávali ve svých názorech, činech jen vléci okolím, rozvíjíme jejich schopnost samostatného rozhodování, ale vedeme je též k zodpovědnosti za slova a skutky, nabízíme pozitivní vzory a alternativy.

V oblasti primární prevence se neomezujeme na práci s dětmi pouze ve škole, ale nabízíme jim různé typy interaktivních programů v rámci výuky i mimo školu. Programy se týkají zdravého životního stylu, problematiky závislosti (legální i nelegální drogy), nebezpečí sekt, gamblingu, intolerance, poruch příjmu potravin, dospívání, sexuality a partnerských vztahů, agresivního a rizikového chování atd. Podporujeme děti v jejich volnočasových aktivitách.

Nedílnou součástí primární prevence sociálně patologických jevů je i individuální odborná konzultace pro žáky, rodiče a pedagogy. Naše škola spolupracuje s odborníky a organizacemi věnujícím se problematice SPJ. Již třetím rokem probíhá na škole mezinárodní projekt primární prevence Eudap 2 ve spolupráci s Centrem adiktologie I. lékařské kliniky UK v Praze. V rámci projektu společnosti Člověk v tísni „Jeden svět na školách“ se naši žáci mají možnost ve výuce pomocí práce s filmovým dokumentem seznámit s okruhy, které reprezentují aktuální problémy současného světa. Smyslem a posláním projektu je seznámit žáky s konkrétními situacemi, se kterými se budou pravděpodobně ve svých životech potýkat, a vybavit je nástroji k jejich řešení.

Možností, jak otevřít dětem cestu ke zdravému životnímu stylu, je mnoho. A my hodláme hledat další, aby děti nemusely nejprve krkolomně padnout a teprve po této bolestné zkušenosti ocenit život bez zbytečných, vážných problémů a závislosti.

Děti v Líšni mají novou mateřskou školu

Od nového školního roku 2009/2010 je v provozu zrekonstruovaná mateřská škola na Poláčkově ulici. Školka zde byla v provozu již před rokem 2001, ale s poklesem porodnosti v průběhu 90. let se stala nadbytečnou tak jako mnoho podobných „mateřinek“ v celé České republice. V mnohých případech se tehdejší školky přeměnily v centra různých nevládních organizací, v horších případech byly odprodány či pronajaty ke komerčním účelům a jejich znovuobnovení není možné. V posledních letech, kdy křivka natality u nás začala prudce stoupat, rodiče mají velké problémy, kam umístit své děti v předškolním věku. Zvláště v poměrně mladých aglomeracích, jakými jsou městská sídliště. Zatímco v roce 2004 se v Líšni narodilo 200 dětí, vloni to bylo už 333 malinkých Líšňáčků, což je nárůst zhruba o 75 %.

Rozhodnutí Rady a Zastupitelstva městské části Brno-Líšeň z února tohoto roku byla mateřská škola „odkonzervována“ a v rekordním čase od 20. května do 25. srpna zrekonstruována. Z úspor na celkové investici, představující částku asi jedenáct a půl milionu korun přibývalo v září ještě zateplení celé budovy. Škola byla celkově zrekonstruována proto, neboť původní objekt za léta zastaral a jako neprovozovaný značně zchá-

tral. Nový a velmi pěkně vybavený je interiér školy s nezbytným organizačním a provozním zázemím včetně moderních gastronomických koutků přímo u jednotlivých tříd. Jídlo pro nejmenší se dopravuje v kontejnerech ze školy na nedaleké Horníkově ulici.

Prostředky na revitalizaci školy byly poskytnuty z větší míry městskou částí, nemalou částkou 4 250 000 korun přispělo Statutární město Brno. Mateřská škola byla organizačně přičleněna k Základní škole Horníkova 1, ležící v blízkosti objektu „mateřinky“.

V současné době je kapacita 75 míst pro předškoláky plně vyčerpána, a to ještě více než 50 žádostí zůstalo neuspokojeno. Ve třech třídách budou děti moci rozvíjet i své tvořivé schopnosti v kroužcích hry na flétnu, keramiky pro nejmenší a v hudebně dramatickém kroužku „Kašpárek“. Dle slov vedoucí učitelky Aleny Kaňové budou na Poláčkově ulici pomoci jógy pečovat i o jejich zdravý tělesný vývoj, správné dýchání a držení těla. V potřebných případech je z řady učitelek k dispozici i logopedka a psychologka pro děti, které potřebují speciální pedagogickou pomoc a pro poradenství rodičům.

I když provoz v nově otevřené mateřské škole funguje již od začátku školního roku, ke slav-

nostnímu otevření a přestřižení pásky došlo v pondělí 14. září v 15 hodin v rámci Dne otevřených dveří v rekonstruované škole. Ředitelka Základní školy a mateřské školy Brno, Horníkova 1, příspěvková organizace, Mgr. Olga Kšicová přivítala jak rodiče současných předškoláčků, tak ty, jejichž děti by mateřskou školu mohly navštěvovat v budoucnu. Slavnostního zahájení provozu staronové mateřské školy se zúčastnili zástupci Statutárního města Brna, náměstci primátora Ing. Oliver Pospíšil a MUDr. Daniel Rychnovský. Starosta Líšně Ing. Jiří Janišín spolu s místostarosty a členy zastupitelstva přivítali i řadu dalších oficiálních hostů – zástupců městských a krajských institucí a poděkovali zástupcům firem, které realizovaly rekonstrukci. V úvodním projevu líšeňský starosta ocenil rozhodnutí samosprávy z přelomu století, které umožnilo dnešní revitalizaci školy a vyjádřil naději, že současný baby-boom bude pokračovat a škola zůstane po léta v provozu.

Nová „mateřinka“ zbavila vážných starostí více jak 70 rodin. Vždyť každý nemá ochotnou babičku, čas na dlouhé dojíždění, či prostředky na placený baby-sitting.

Radim Zezula
ZŠ a MŠ Horníkova 1

ŠOK na Veletrhu nápadů učitelů fyziky

Během posledního týdne prázdnin se konal v Brně v areálu Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity Veletrh nápadů učitelů fyziky 14. Tato tradiční akce je přehlídkou vlastní tvorby a nápadů učitelů všech stupňů škol, kteří chtějí přiblížit žákům a studentům výuku fyziky prostřednictvím experimentů a dalších tvořivých aktivit, motivovat je pro svůj předmět a umožnit jim fyziku lépe pochopit.

Na letošní veletrh připravili vystoupení i členové ŠOKu (školního odborného klubu) ze ZŠ Novolíšeňská pod vedením paní učitelky Věry Bdkinové.

V průběhu třídního semináře si mohli účastníci prohlédnout dvě naše výstavy. První výstava prezentovala ukázkou z našeho dlouhodobého projektu „Patenty a vynálezy přírody“ zaměřenou na zajímavosti z fyziky v živé přírodě. Druhá výstava vznikla z fotodokumentace „Z detektivního pátrání v technickém muzeu“ připravené formou soutěže, jejímž úkolem bylo poznat pomůcky, přístroje a zařízení z uličky řemesel z 30-tých let minulého století.

Poslední den veletrhu dopoledne nás čekalo vystoupení v aule před všemi účastníky veletrhu. Seznámili jsme je s naší činností ve škole, ale i s akcemi, pomocí kterých se snažíme propagovat a popularizovat vědu a techniku mezi dětmi i širokou veřejností.

Promítli jsme také „šot“ z fyzikálního cirku – spoustou zajímavých netradičních pokusů, které předváděli akrobaté, kouzelníci, siláci nebo i klauni. Tento fyzikální cirkus připravujeme na Dny vědy a techniky v Plzni na předposlední zářijový týden. Na závěr své prezentace jsme předvedli několik pokusů z cyklu Zábavná věda z minulých století. Náměty na tyto pokusy jsme získali z knížky z roku 1892. Materiál a pomůcky na tyto pokusy jsme našli především v kuchyni. Ze sklenic, vázy a láhve jsme sestavili zajímavou akrobatickou soupravu „sklenice v nebezpečí“. Z láhve, vidličky, naběračky a sítky byl sestaven kuchyňský přezmen na vážení. Všem se líbil pokus „výměna kapalín“ nebo „kapalinová trikolóra“ nebo „přeměna vína na vodu“. Do světa bublin účastníky zavedl pokus „malá a velká“ a „bublinový květ“. Ukázali jsme i zajímavý páskový optický klam.

Na závěr našeho vystoupení jsme rozdali účastníkům veletrhu hlavolam s logem naší školy. Byla to netradiční síť, ze které měli sestojit krychli-kostku, která by držela pohromadě i bez lepení.

Před vystoupením jsme měli velkou trému i obavy, aby se nám vše podařilo. Proto nás potěšil veliký potlesk i slovní ocenění mnoha účastníků. Byli jsme rádi, že se na nás přišel podívat i náš pan ředitel. Po našem vystoupení nám také

nabídlí polští účastníci možnost spolupráce s jejich žáky, třeba formou videokonference.

Na veletrhu jsme mohli prezentovat nejen to, co jsme se naučili v ŠOKu, ale byla to i zajímavá zkušenost, jaké to je mluvit do mikrofonu před plným sálem odborníků. Poděkování patří všem, kteří se se mnou na přípravě vystoupení podíleli: Janu Spurnému a Martinu Sýkorovi, Janu a Vladimíru Valovým, Janě Maršálkové, Věře Fabíkové a Zuzaně Plochotové.

Pokud chcete vědět o naší činnosti více můžete se podívat na naše webové stránky www.fyzikahrou.cz. Najdete zde konkrétní náměty na experimentování, na zhotovení fyzikálních hraček, hlavolamů, scénáře našich akcí, soutěží, výsledky projektů i naše vystoupení na veletrhu.

Daniela Nováková,
žákyně ZŠ Novolíšeňská, členka ŠOKu

Salesiánské středisko mládeže Brno-Líšeň

Salesiáni dětem

Co se tu zase děje? Proč se zabírají další volné plochy louky? Kde budeme venčit své psy a kde budou děti prohánět své boby a sánky v zimě? Podobné otázky teď kolem Saleska často slyšíme. Ano, dějí se tu velké věci, které mají sloužit právě dětem, mládeži, ale i široké veřejnosti.

Projekt SALVE – salesiánský areál líšeňské veřejnosti – získal finanční podporu z fondů Evropské unie, ROP – Regionálního operačního programu Jihovýchod, v rámci tohoto programu jsme byli zařazeni do IPRM, což je Integrovaný plán rozvoje města Brna.

Celkové finanční náklady na dostavbu areálu činí 43 mil. a z toho 35 mil. bude hrazeno z fondů Evropské unie. Zbývajících 8 mil. bude shánět Nadace pro radost a Salesiánská provincie Praha od dárců a sponzorů. Od představitelů městské části v Líšni máme za symbolickou cenu na deset let pronajaty pozemky pod plánovanými hřišti. Z finančních důvodů byla celá stavba SaSM rozdělena na několik etap.

V první etapě byla realizována hala tělocvičny a budova oratoře. Druhá etapa – plánovaná budova výškové navazuje na budovu oratoře. Bude mít jedno podzemní a dvě nadzemní podlaží a bude propojena se stávajícími objekty. Tato budova zázemí střediska je současně zázemím pro sportovní hřiště. Celková délka nové budovy bude 28 m a šířka 18,5 m. Zastavěná plocha je 509 m² a obestavěný prostor 5130 m³.

Jako zázemí pro nově budované hřiště budou k dispozici dvě šatny a sociální zařízení, sklad sportovních potřeb, trenérská místnost, sloužící současně jako půjčovna sportovních potřeb a ošetřovna. Pro zázemí střediska je zde situována dílna se skladem, šatna zaměstnanců, garáž, sklad dokumentace a technická místnost. Největším prostorem je zde sál pro stolní tenis 9 × 19 m. V dopoledních hodinách je počítáno se cvičením maminek s dětmi. Na sál navazuje sklad pro sportovní potřeby a z chodby sklad pro kola a další potřeby pro sport. Zbývající část dispozice tvoří učebny, dvě hudebny, denní místnost pro vedoucí a společenská místnost. Venkovní nová hřiště budou nedílnou součástí areálu.

První hřiště 55 m × 38 m má povrchovou úpravu s umělým trávnikem. Zde se bude hrát malá kopaná, futsal, házená, volejbal a případně i nohejbal. Oplacení hřiště bude mít výšku 2 m a bude doplněno sloupy se sítěmi do výšky 6 m. Hřiště bude mít celoroční provoz, je počítáno s odklizením sněhu.

Druhé hřiště 45 m × 21 m má povrchovou úpravu litý asfalt a ohraničí jej mantinely do výšky 1–1,2 m. Mezi sporty, které se na něm budou provozovat, figuruje hokejbal, streetball, basketbal. I toto hřiště bude mít celoroční provoz. Při chladnějších zimách může sloužit jako kluziště.

Třetí hřiště využijí především menší děti a jejich rodiče. Jedná se o dvě hřiště o rozměrech 19 m × 14 m pro míčové sporty a hry malých dětí a 20 m × 10 m, na něm prolézačky, písčoviště a lavičky. Propojení mezi jednotlivými hřišti budou tvořit nově vzniklé chodníky.

Dostavbou této části salesiánského střediska a výstavbou hřišť vznikne uvnitř i vně areálu střediska nový prostor, kde budou provedeny sadové úpravy. Jejichž cílem je dotvořit tento prostor stromy, keři, popínavými dřevinami, květinami a travnatými plochami tak, aby se vytvořilo příjemné prostředí pro děti a mládež. Zároveň tak budou navazovat na stávající sadové úpravy a zeleň.

V údolíčku, kde salesiánské středisko stojí, zůstane i část dosavadní volné plochy. Ta poslouží jako dojezdové místo pro zimní sporty a v létě jako softbalové hřiště.

Milí líšeňští obyvatelé, nelíbí se nám, že kolem nás vyrůstá stále více restauračních zařízení, barů a heren, ale na druhé straně nám vadí, že se zastavuje další volná plocha louky. Jenže mládež ze sídliště si nenajde zábavu na prázdné louce. Sama od sebe se zabaví snad jen po tmě s cigaretami a možná střičkami. My bychom se měli snažit zamezit těmto negativním jevům, protože ve finále se pak odráží v celé naší společnosti kriminalita, drogy, patologické jevy...

Měli bychom si hlavně uvědomit, že tato stavba jako jedna z mála nebude sloužit komerčním účelům, ale bude nezištně sloužit nám všem a hlavně naší mládeži.

Chystá se v říjnu

ORATOR

Otevřeno: Út–Pá, Ne 15.00–18.00 (6–14 let), volnočasový program s možností využití tělocvičny a herny.

VeSPOD

Pro všechny, kterým je nejméně 14 a cítí se maximálně na 26 let, Po, St, Čt 17.00–20.00 hod., Pá 17.00–21.00 hod.

SALÍČEK – KLUB RODIČŮ

Úterý: 9.00–11.00 hod. děti převážně od 2,5 roku, těší se na vás Klára Šimandlová (mob.: 777 185 592).

Středa: 9.00–11.00 děti převážně od 1,5 roku, těší se na vás Jana Boro (mob.: 608 706 933) a Klára Dufková (mob.: 608 871 636).

Powerjóga – cvičení maminek s Valerií Mannovou – pondělí: 10.00–11.00 hod. Hlídní dětí zajištěno.

PŘEDŠKOLÁČEK

Pondělí: 16.00–17.00 hod. pohybové hry a tvoření pro děti 4–7 let bez účasti rodičů.

DOUČKO

Bude probíhat od října pro děti z Oratoře. Více se dozvíte v Salesku.

KEFIR

V pondělí 5. 10. v 19.30 začíná 9-dílný cyklus besed o výchově **Kurz efektivního rodičovství**, na který je třeba se přihlásit v Salesku. Kurz povede lektorka Ing. Bc. Eliška Vondráčková z Centra pro rodinu a bude probíhat každé pondělí 19.30–22.00 hod.

SaVIO – salesiánské vzdělávací informační okruhy

– cyklus besed, přednášek, vzdělávacích programů pro širokou veřejnost.

Skrytá rizika informačního věku

MUDr. Lubomír Kukla, CSc.

V průběhu večera se zaměříme na stále důležitější téma komunikačních schopností, zvláště s ohledem na jejich možné pozitivní či negativní působení na děti a mládež. V rámci přednášky můžeme očekávat informace týkající se míry dopadu reklamy, televizního „virtuálního“ světa či internetu na psychosociální vývoj dítěte. Samozřejmě se budeme věnovat i otázce ochrany dětí a dospívajících před negativními účinky médií a nových forem komunikace.

Kdy: úterý 6.10. v 19.00 hod.

Kde: klub VeSPOD

Duševní hygiena zakotvená ve spiritualitě

Prof. PhDr. Vladimír Směkal, CSc.

Platí nejen teze „V zdravém těle zdravý duch“, ale i obráceně „Zdravý duch pomáhá udržovat zdraví tělesné i duševní“. Co ovlivňuje naši osobní pohodu a kvalitu života? Co můžeme dělat pro svoji duševní i tělesnou pohodu v běžném životě? Jsou nějaká cvičení nebo metody na uklidnění a obnovu osobní harmonie?

Stručný výklad jednoduchého návodu, který je nazýván NOVÝ ZAČÁTEK.

Kdy: úterý 20.10. v 19.00

Kde: klub VeSPOD

HOROSTĚNA

lezení pro veřejnost od 15 let (do 15 let s doprovodem zák. zástupce), út, st, čt 18.00–21.00 hod.

Studuješ střední, vyšší odbornou nebo vysokou pedagogickou školu a nevíš kam jít na krátkodobou nebo dlouhodobou praxi? Přijď se podívat k nám do Saleska nebo na naše www stránky. Jen za loňský školní rok bylo u nás už 12 praktikantů a Ty můžeš být také mezi nimi. Není se čeho bát, nekoušeme.

Bližší info: praxe@lisen.sdb.cz.

Zveme širokou veřejnost
na koncert
pěveckého sboru
**„BRNO
GOSPEL CHOIR“**,

který se uskuteční
v neděli 4. října v 18.00 hodin
v Salesiánském středisku mládeže
Brno-Líšeň, Kotlanova 13.

Vstupné dobrovolné.

Nebojme se jinakosti

aneb Integrace žáků se zdravotním handicapem na ZŠ Holzova

Výrazným rysem současného školství je tzv. integrace, tzn. přijímání žáků s vážnějším zdravotním postižením do běžného typu základní školy. Ptáte se proč?

V minulém století uplatňoval vládnoucí systém vůči zdravotně znevýhodněným žákům opačný přístup – znevýhodněné děti (ale i dospělí) separoval do zvláštního typu škol a zařízení. I když žáci byli svým intelektem na úrovni žáků běžných základních škol, někdy je dokonce i převyšovali, jejich postižení vedlo systém k tomu, že jim neumožnil studium na běžném typu školy, ale snažil se je „uklidit“ stranou, bokem tzv. zdravé populace. A k čemu to vedlo... Svět tzv. relativně zdravých a svět tzv. postižených se odvíjel uzavřeně, oba světy se navzájem neznaly, byly jako dva cizí vesmíry... A pokud se setkaly, vznikaly rozpaky na obou stranách... Jak se k sobě chovat? Co je vhodné a co není? Nejistota v jednání pak vedla ke zdánlivému přehlížení, nebo naopak vyjevenému okukování, takže neexistovala normální komunikace. Současné školství se snaží tento stav změnit, integrovat žáky se zdravotním postižením do běžného typu základních škol a učit tak děti vzájemné komunikaci, pochopení, toleranci, vzájemnému respektování a účt.

Na ZŠ Holzova je v současnosti řada integrovaných žáků, s kterými individuálně pracují školení učitelé. Od školního roku 2007/2008 pracuje na škole také asistent pedagoga, který se věnuje žákovi s pervazivní vývojovou poruchou – autismem. Asistent vykonává pomocné výchovné a vzdělávací práce, jeho činnost je zaměřena na specifické potřeby svěřeného žáka. Asistent sleduje žákovu diagnostiku a podílí se na dodržování a plnění individuálního vzdělávacího plánu. Dále se zaměřuje na chování žáka, pomáhá mu s vytvářením správných pracovních návyků, se sociální interakcí a komunikací, usnadňuje mu obtížné navazování vztahů mezi tzv. normálním světem a světem autisty. A děti? Ty se naučily, že být jiný neznamená být méněcenný, naučily se jinakost respektovat, objevily nové formy komunikace...

Jak pro žáka s autismem, tak pro děti je vzájemné poznávání se přínosem. V budoucnosti nebudou nejisté, jak se k podobě postiženému člověku chovat, budou mu umět pomoci, nebudou jen v rozpacích stát nebo vyjeveně koukat. Postižený pro ně nebude „martanem“, ale člověkem, který má svou cenu, důstojnost, zaslouží si jejich úctu a přátelský zájem. A takový by svět měl být...

Mgr. Martina Trčková

Zajímavé prázdniny

Několik žáků ze ZŠ Horníkova využilo zajímavou nabídku z Polska a zúčastnilo se ve dnech 19.–26. 7. 2009 mezinárodního projektu – Summer Art Service.

Je pravda, cesta byla náročnější (10 hodin ve vlaku a 4 přestupy), ale týden strávený v Poznani stál za to. Každý den se naši žáci setkávali s vrstevníky z Polska, Ukrajiny a Maďarska a tvořili na dané téma. Jednou to byly portréty, jindy bubny, pak zase komiks... Bylo zajímavé pozorovat, jak se děti hned první den dokázaly dohodnout a spolupracovat ve skupinách. A jazyková bariéra? Ta neexistovala.

Na každé odpoledne připravili polští organizátoři zajímavý program – návštěvu skleníku, ZOO, sportovního centra, muzea hudebních nástrojů...

Při procházkách městem jsme nejvíce obdivovali nádherné kašny a fontány. A než jsme se u každé vyfotili...

O tom, že vznikla nová přátelství, svědčí i závěrečná párty, kterou děti ze ZŠ Horníkova uspořádaly pro své nové přátele z Ukrajiny, velká výměna adres a i nějaká ta slzička, která při loučení ukápla.

Mgr. Květoslava Hasoňová
zástupkyně ředitele, ZŠ Horníkova

Líšeňské hody

Tradiční líšeňské hody se konaly v sobotu 5. 9. 2009 tentokrát pod hlavičkou KCL, které zajišťovalo v rámci dohodnuté organizace – hudbu, tisk plakátů a pozvánek, večeri pro účinkující, dopravní značky, ozvučení a výzdobu sálu.

Národopisný soubor Líšňáci pod vedením PhDr. Josefa Trávníčka zase zajišťoval víno, koláče a máju. Všichni zaměstnanci KC Líšeň pracovali s vysokou profesionalitou, zodpovědně a nad rámec svých pracovních povinností, za což si zaslouží poděkování a pochvalu. Zvládli veškeré úkoly v rekordním čase, přestože se ještě v pátek ráno dokončovaly v Dělnickém domě stavební úpravy sloužící k odhlučnění. Průvod, který vycházel z Kubelíkovy ulice sledovalo mnoho diváků nejen z Líšně, ale i z různých částí Brna a okolí. Všem se velice líbily tradiční líšeňské pestrobarevné kroje, roztomilost a bezprostřednost malých stárků, kteří, jak jinak, byli úžasní. Pro pozeňání se krojovaný průvod zastavil v líšeňském kostele sv. Jiljí. Poté požádal hlavní stárek starostu Líšně pana Mgr. Jiřího Janiština o předání hodového práva, aby se mohly hody slavit. Hodové právo bylo stárkům uděleno a průvod se odebral na Dělnák, kde se konala odpolední hodová veselice. Všichni stárci zde předvedli svoje tradiční tance. Celé hodové veselí doprovázela dechová hudba Blučináci. Večerní taneční hodová zábava začala v sále Dělnáku opět s dechovou hudbou Blučináci s výbornými zpěváky a v malém sále zase vyhrávala Cimbálová muzika Líšňáci pod vedením pana Tomáše Knechta. Každý z návštěvníků si tak mohl vybrat, co se mu zrovna líbilo. V předsálí byla navíc výstava obrazů, která vzbuzovala u návštěvníků hodů také značný zájem. Děkuji všem našim sponzorům, především společnosti **DMG, obchodní a stavební s.r.o.** a společnosti **ABBAS**. Dále pak děkuji panu Slávkovi Rabušicovi za poskytnuté krásné květiny na výzdobu Dělnického domu.

Mgr. Hana Baldelli
ředitelka KC Líšeň

KOTLANKA

Přivítali jsme nový školní rok na Dělnáku v Líšni

V neděli 13. 9. 2009 připravilo Kulturní centrum Líšeň ve spolupráci s Kulturní a školskou komisí Rady MČ Brno-Líšeň v Dělnickém domě dětské zábavné odpoledne k uvítání nového školního roku. Na děti zde čekal bohatý kulturní program a řada soutěží o ceny. Zajímavé taneční vystoupení předvedl Hobby klub KTŠ Victoria, kejklř Jonáš, bříšníci tanečnice i žonglér. O dobrou náladu se postaraly také Brněnské písničkové tetiny. Divadlo Koráb připravilo pro malé návštěvníky pohádkové představení „Perníková chaloupka“. Nechyběla ani ukázka hry na ceteru, pěvecké vystoupení hudební školy Yamaha, taneční ukázka street dance, malování na obličej a jiná překvapení. Kulturní centrum Líšeň vyhodnotilo na této akci také výtvarnou soutěž pro děti na téma „Můj nejlepší zážitek z prázdnin“. Na třetím místě se umístila Eliška Sapáková, na druhém místě Anna Kučerovská a vítězná první místo obsadila Adéla Švédová. Děkujeme všem

dětem, které se zúčastnily soutěže a nakreslily tak pěkné obrázky. Zábavné odpoledne se malým návštěvníkům velmi líbilo a některým se ani nechtělo domů. Za soutěže byly odměněny sladkými dárky, které dětem věnovala cukrárna Romance. Doprovodný program zajišťovala GE Money Bank a dále knihkupectví Barvič a Novotný.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na přípravě tohoto úspěšného a příjemného odpoledne pro děti: hlavnímu partnerovi akce **GE Money Bank**, partnerům **Cukrárně Romance** a **knihkupectví Barvič a Novotný**. Děkujeme také paní Taťjaně Svobodové z internetového obchůdku s dětským zbožím a bižuterií „Brambůrka“ pro děti i maminky za poskytnuté odměny pro malé návštěvníky dětského odpoledne. Všem dětem pak přejeme ještě jednou úspěšný nový školní rok.

Mgr. Hana Baldelli, ředitelka KC Líšeň

KC Líšeň Kotlanka nabízí poslední volná místa v kurzech – využijte této mimořádné nabídky kvalitní výuky:

Němčina pro mírně pokročilé

(s rodilou mluvčí) – pátek 16.30–18.00 hod.

Němčina začátečníci –

pondělí 17.30–19.00 hod.

Ruština začátečníci –

čtvrtek 17.30–19.00 hod.

Ruština mírně pokročilí –

čtvrtek 19.00–20.30 hod.

Francouzština začátečníci –

úterý 18.00–19.30 hod.

Francouzština mírně pokročilí –

pondělí 18.00–19.30 hod.

Angličtina pro děti (5–8 let) –

změna termínu! čtvrtek 15.30–16.15 hod.

Český znakový jazyk –

středa 16.00–17.30 hod. děti a mládež, středa 17.45–19.15 hod. dospělí.

Juniorský aerobik (12–15 let) –

změna termínu! čtvrtek 17.00–18.00 hod.

Výtvarná výchova nás baví –

základy výtvarné výchovy pro děti i dospělé

s profesionální výtvarnicí. V kurzu se můžete naučit základy kresby, malby, grafiky a kaširování, malbu na sklo.

1 × týdně, středa 18.00–19.30 – začínáme v říjnu.

Kurz pro pokročilé – kresba, figurální kresba

1× týdně, pondělí 18.00–19.30 hod. – začínáme v říjnu.

Veškeré informace a přihlášky do kurzů můžete získat v recepci KCL Kotlanka, Kotlanova 7, osobně nebo na tel.: 544 210 182, 731 117 114, www.kclisen.cz.

Kroužek sochařiny a modelování

Tříměsíční cyklus je určen pro mládež od 11 do 20 let. Výuka bude probíhat každé úterý od 17.00 do 18.30 hod. v KC Líšeň Kotlanka. Kurz začíná 6. 10. 2009. Cena je 950,- Kč a zahrnuje také materiál a dokončovací práce včetně výpalu.

Zájemci se mohou hlásit na recepci KCL Kotlanka, Kotlanova 7 nebo u lektorky na tel. číslo 775 235 625.

Plastiky a foto H. Sosíková

Ať žijí andělé aneb Vytvoř si svého anděla a vyhraž předvánoční soutěž

Kde? Kulturní centrum Líšeň, Kotlanka, Kotlanova 7.

Kdy? Jeden cyklus od 10. 10. do 5. 12. 2009 v rámci předvánočního tvoření nejen s hlínou vždy v sobotu 2 hodiny (bude upřesněno po podání závazné přihlášky v KC Líšeň).

S kým?

S odbornou pomocí profesionálního výtvarníka.

Co je v ceně zahrnuto?

Keramická hlína a glazury, výpal keramiky, papíry a tiskařské barvy, použití vybavení výtvarné dílny, lektor.

Kolik za to? 1250,- Kč za celý cyklus (18 hod.).

Co budeme dělat?

Andělská stvoření nejen z hlíny, ale i jejich obrázky a přáníčka s vánočním motivem.

Jistě se tážete proč někdo začíná s Vánoceci sotva škola začala – jenže, pokud se hodláte zapojit do naší akce, je nutné dát hlíně čas jak na vaši vlastní tvorbu, tak na schnutí, přežah, dokončení práce a samotný konečný výpal sošky. Proto také bude činnost s hlínou proložena tvorbou obrázků nebo přáníček zajímavou grafickou technikou barevného monotypu.

Co potřebujete k práci?

Pracovní plášť, fantazii a své šikovné ruce. Vše ostatní zajistíme.

A co soutěž?

Začátkem prosince budou všechny andělské bytosti představeny na malé výstavě pod názvem AŤ ŽIJÍ ANDELE v předsálí Dělnického domu v Líšni. Vítěze nebude hodnotit pouze odborná porota, ale i každý návštěvník naší výstavy bude mít možnost formou lístku dát svůj hlas tomu nejkrásnějšímu.

Co můžu získat?

Kromě dobré nálady při výtvarné činnosti, nových zkušeností a vlastnoručně vyrobených dáreků, v případě výhry i hodnotnou cenu z atelieru výtvarníka.

Cena i ostatní exponáty budou autorům předány v poslední den výstavy 12. 12. 2009 na Líšeňských vánocích. Čas bude upřesněn.

Těšíme se na Vaši účast, bližší informace a přihlášky obdržte v KC Líšeň, Kotlanka, Kotlanova 7, tel.: 544 210 182.

KOL DELNÁK

KLAJDOVSKÁ 28
 BRNO - LIŠEŇ
 tel.: 544 210 136
 mobil: 739 252 117, 739 303 962
 e-mail: delnak@kclisen.cz
 www.kclisen.cz

ŘÍJEN 2009

NEDELE	4.	Divadelní studio Lídy Trnkové Šla kočička k muzice - pohádka pro děti <small>vstupné 40,- Kč</small>
PÁTEK	9.	Večer s cimbálovou muzikou LÍŠŇÁCI <small>vstupné 50,- Kč</small>
NEDELE	18.	ODPOLEDNE S KOUZELNÍKEM PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI <small>vstupné 40,- Kč</small>
ÚTERY	20.	Dopolední pohádka pro děti Brněnské písničkové tetiny: Tetiny v lese <small>vstupné 35,- Kč</small>
STŘEDA	21.	Prodejní akce firmy Rucek (textil, spotřební zboží) <small>vstup volný</small>
ČTVRTEK	22.	Prodejní akce firmy Rucek (textil, spotřební zboží) <small>vstup volný</small>
PÁTEK	30.	Divadlo úsměv Lídy Frišenské Dopolední pohádka pro děti: Pejsek s kočičkou pouští draka <small>vstupné 30,- Kč</small>
PÁTEK	30.	SATIRICKÝ VEČER JARKA LOKOSE Týátr, neboli "Jeden za všechny, jeden za jednoho" <small>vstupné 70,- Kč</small>

Dopravní spojení:
středej. č. 8 od Hlavního nádraží do zastávky Jirova
nebo bus č. 45, 56, 78 ze Staré Osady do zastávky Jirova
bus č. 58 ze Staré Osady do zastávky Smrčákova

Výstava:
Repliky středověkých
předmětů
5. - 30. 10. 2009

Předprodej vstupenek:
DELNÁK LIŠEŇ, Klatovská 28
tel.: 544 210 136
KOL KOTLANKA, Kotalanova 7
tel.: 544 210 182

Čteme rádi a KC Lišeň

Knihkupectví Barvič a Novotný od ledna tohoto roku připravuje pro své zákazníky speciální dětský program, jehož cílem je probudit a podpořit v dětech aktivní zájem o četbu, naučit je o přečteném přemýšlet a nechat je své dojmy a poznatky sdělit jejich okolí. Tento program dostal název **Čteme rádi**.

S programem Čteme rádi souvisí také volnočasový **Klub moudré sovy**, kam si děti pravidelně přicházejí kreslit, malovat a tvořit vždy na téma nějaké dětské knihy.

V rámci tohoto klubu jsme navázali spolupráci s Kulturním centrem Lišeň a podíleli jsme se na několika jimi pořádaných akcích.

V červnu jsme přijeli představit náš program na Dětský pohádkový den do kulturního centra Dělnák a nabídli jsme dětem různorodé soutěže a úkoly; v době prázdnin, kdy probíhaly v Líšni zajímavé příměstské tábory, jsme pro děti připravili program zabývající se starověkým Egyptem (jednou jsme děti pozvali k nám do knihkupectví, druhá část našeho setkání potom proběhla už v Líšni na Kotalance). Děti měly opět za úkol vyluštit mnohé úkoly, poznávaly nejslavnější egyptské pyramidy, zdobily faraonovu posmrtnou masku, poznávaly egyptská božstva a vymýšlely další podle své vlastní fantazie. Na sklonku prázdnin jsme připravili na exotický příměstský tábor pestrý program s úkoly týkajícími se Afriky, africké přírody a kultury, opět přizpůsobený věku a znalostem dětí.

Naše stanoviště mělo své místo také na Vítání nového školního roku na Dělnáku, které proběhlo v neděli 13. září. Pro děti byl nachystán pestrý kulturní program, divadelní představení, pěvecká vystoupení či diskotéka a u stánku knihkupectví B&N mohly děti plnit nejrůznější úkoly procvičující jejich schopnosti a dovednosti. Všechny děti si s úkoly poradily velice dobře a odcházely od nás proto vždy s drobným dárkem.

Spolupráce knihkupectví Barvič a Novotný a Kulturního centra Lišeň je pro nás v knihkupectví, pro náš dětský program Čteme rádi, velice zajímavá a přínosná a doufáme, že se s dětmi budeme na Kotalance či v Dělnáku setkávat i v budoucnu.

*Za knihkupectví Barvič a Novotný
Miroslava Čechová, koordinátorka Klubu moudré sovy*

KOL KOTLANKA

KOTLANOVA 7
 BRNO - LIŠEŇ
 tel.: 544 210 182
 mobil: 731 117 114
 e-mail: kclisen@kclisen.cz

víkendové kurzy

Cyklus kurzů výroba šperků technikou Tiffany
cena 260 Kč

16. 10. 17.00 - 20.00 hod.
 17. 10. 10.00 - 13.00 hod.
 30. 10. 17.00 - 20.00 hod.
 31. 10. 10.00 - 13.00 hod.

Kurz smaltované šperky
cena 130 Kč

9. 10. 17.00 - 20.00 hod.
 23. 10. 17.00 - 20.00 hod.

Víkendové pletení z pedigu
v ceně kurzu je materiál, cena 400 Kč

17. 10. 9.00 - 16.00 hod.

Na víkendové kurzy se můžete přihlásit v recepci KCL Kotlanka, Kotalanova 7, osobně nebo na tel.: 544 210 182, mob.: 731 117 114. Přihlášky na jednotlivé kurzy se přijímají do čtvrtka před zahájením kurzu.

KULTURNÍ CENTRUM LIŠEŇ

Kotalanova 7, tel.: 544 210 182, mobil: 731 117 114, www.kclisen.cz

Vás srdečně zve

na VEČER TANEČNÍ ZÁBAVY

se skupinou **Li&Ve**

v pátek 16. října 2009 ve 20.00 hodin
sál restaurace Jasmín, Kotalanova 7

Předprodej vstupenek: recepce KC Lišeň, Kotalanova 7, tel.: 544 210 182
nebo na místě akce

Vstupné 60,- Kč

Příměstský tábor

29. - 30. 10. 2009
od 8.00 - 17.00 hod.

V ceně tábora je zahrnut pitný režim, teplý oběd (kromě výletů), pojištění dětí, veškerý materiál, odborný dohled lektorů.
Program přizpůsobujeme počasí.

Podzimní příměstský tábor,
cena 220 Kč/ den

Přihlášky a info na recepci KCL, Kotalanova 7 na tel.: 544 210 182

Kultura kolem nás a v nás

Vnímáme ji především přes umělecká díla, neboť umělecké dílo je výsledkem tvůrčí činnosti, která vyžaduje specifické vzdělání a především talent autora.

V tom denním ruchu a shonu si mnohdy ani neuvědomujeme, co se kolem nás děje. Svě okolí vnímáme jako nějaký děj, do kterého jsme zapojeni. Musíme jednat, mluvit, nakupovat, jíst, smát se, podávat si ruce, oblékat se, pracovat. To vše se v každé společnosti podřizuje určitým pravidlům, která můžeme souhrnně nazvat společenskou nutností. Kvalita těchto společenských pravidel a zákonů, mají-li plnit svoje poslání, musí se opírat o nezpochybnitelný základní zdroj lidského společenství a tím je komplex znaků určujících na jaké životní – kulturní úrovni, ta která společnost se nachází. Kultura (z lat. colere, pěstovat, vzdělávat) je nezastupitelný fenomén, je to jedna z nejdůležitějších oblastí v mozaice stavu společnosti. Formování kultury nastalo v době, kdy se tzv. „velké umění“ oddělilo od řemesla a umělci byli zařazeni do vyšších společenských tříd. Termín krásné nebo též velké umění je tak spojen se vznikem akademii koncem 16. a počátkem 17. století. Od té doby zaznamenáváme samostatné výstavy soch a uměleckých děl. Tyto akademie postupně získávaly vedle vzniku profesionálních uměleckých škol i další pomocná označení. Do současné doby se vytvořilo bezpočet různých kulturních a uměleckých institucí s rozmanitým zaměřením, mající významný podíl na doplňkové vzdělávací úrovni společnosti. Výrazným fenoménem je rozvíjející se lidová kultura vycházející z lidových tradic, která je trvalou inspirací akademického umění – hudby, sochařství, malířství, literatury aj. Neformálnost a široký vějíř zájmové umělecké činnosti by měl být zárukou a oporou dětem i dospělým ve smysluplném naplnění volného času, poznáváním, rozvíjením tvůrčích schopností, ale i jistou souměřitelností s programem školy a zaměstnání. Je nutno pamatovat i na pohybovou kulturu např. gymnastiku, balet, aerobik, pilates..., zlepšování psychické struktury např. jóga, tai-či a další, rozvoj fantazie a v neposlední řadě i odpočinek a relaxaci. Jeden citát říká, že „mezi zbraněmi múzy mlčí“. Kultura však nesmí mlčet nikdy a není možno ji nikam zatlačit. Je souhrnem lidských citů a reality, rozvíjí krásu kolem nás a v nás.

„Zajisté každý člověk nabývá největšího povznesení a snad i největšího poučení v díle uměleckém.“ říká filozof T. G. Masaryk a doplnit ho můžeme výrokem vynikajícího vědce, objevitele teorie relativity a nositele Nobelovy ceny Alberta Einsteina: „Umělecká tvorivost je v mém životě důležitá. Ostatně dílo vědce klíčí na půdě imaginace.“

Kulturní centrum Líšeň se z tohoto pohledu v současné době přibližuje, ale také již naplňuje toto staré poslání kultury.

Mgr. Hana Baldelli

Zpráva o letošním létě divadla Líšeň

Naše letní putování zahrnovalo několik cest po různých koutech naší země i za její hranice. Dvě z nich mi utkvěly nejvíc v paměti. První vedla v polovině července na Ukrajinu, kde jsme už podruhé navštívili blízko města Vinnyca mezinárodní hudebně-divadelně-výtvarný festival ArtPole. V uhrančivé krajině, jíž vévodí klidná a mohutná řeka protékající údolím obklopeným lesy, se sjíždějí mladí lidé z Ukrajiny, Ruska, Běloruska a dalších zemí. Zdejským geniem loci inspirovaní výtvarníci utvářejí krajinu – česou, vážou a spleťají traviny do roztodivných obrazců, z přírodních materiálů nechávají vznikat objekty zdobící krajinu jako šperky. Kromě tohoto nejrozličnějšího tvoření se všichni oddávají hudbě i divadlu.

Náš soubor obohatil dění festivalu inscenací Paramisa, koncertem romských muzikantů – kapely Paramisara, tanečními dílnami romských tanců a také výtvarným počinem (dva velké objekty – bytosti z proutí, papíru a místních rostlin vystavěl výtvarník Antonín Maloň). Festivalovou atmosféru nám umocňovala svými specialitami taky milá paní domácí. Vzhledem k velikosti naší sedmnáctičlenné skupiny to nebylo vůbec jednoduché. Útulné prostředí jejího vesnického statku nám poskytl nejen nocleh, ale i útočiště pro divadelní a hudební zkoušky. Snad jen pro některé romské muzikanty bylo obtížné vyrovnat se s příliš těsným sousedstvím kadibudky a ohrady býka Krasavčika (se kterým jsme se my ostatní naopak vešele bratřili). Festival na Ukrajině byl pro nás inspirující, odjížděli jsme obohaceni na duchu i na těle a tento milý zážitek převážil i nad strastiplným dojmem z nekonečně dlouhé cesty a mnohahodinového čekání na hranicích.

Ukrajina – objekt výtvarníka Antonína Maloně vytvořený na festivalu Artpole na Ukrajině

Druhá z cest, o kterých chci psát, byla zcela jiného rázu. Jeli jsme jen „kousek“ – na Vysočinu do Malejovic, kde v malebné přírodě, v bývalé zrekonstruované škole sídlí dětský hospic Nadačního sdružení Klíček (www.klicek.org). Pořádá se tu každoročně tábor dětí, které prošly nebo právě procházejí dlouhodobou nemocniční léčbou (převažují zde onkologicky nemocné děti). Přijíždějí sem také rodiče a sourozenci léče-

ných dětí, aby společně nabrali sílu i ti, jejichž dítě zákeřně chorobě podleho, a kteří v těchto místech nacházejí účast a povzbuzení.

Přestože manželé Královcovi, kteří jsou zakladateli tohoto dětského hospicu, se zabývají věcmi, na které většina lidí nemá odvahu vůbec myslet, daří se jim v Malejovicích vytvářet neobyčejně útulný, přívětivý prostor plný naděje. Naše divadlo jezdí do Malejovic od roku 2005 a tyto návštěvy pro nás znamenají neobvyklé obohacení. Tento rok jsme pro osazenstvo tábora zahráli hru Jezevec na borovici, pod vedením výtvarnice Mariky Bumbálkové jsme vyráběli masky a s jejím mužem Michalem Bumbálkem jsme zkoušeli chodit po laně. Na řadu přišly i chůdy a večer ohňová show Michala Bumbálka zakončující celou naši produkci.

Po prázdninových cestách přišel konec léta, který jsme oslavili jedenáctým ročníkem našeho festivalu. Po deseti letech měl znovu podtitul Probuzeň ze sutin. Že se kdysi s námi probouzel ze sutin líšeňský Dělník, je asi všeobecně známo. Letos jsme chtěli během festivalu představit další zchátralý dům – bývalou slavnou hospodu na Ondráčkově 20. Lépe řečeno její sál, který si divadlo pronajímá a opravuje. K tomu, abychom do těchto prostor mohli pozvat své diváky, zřejmě vede ještě dlouhá cesta. Taky proto jsme poslední srpnový víkend osídili louku v Mariánském údolí, kterou nám pro festival laskavě zapůjčil pan Václav Perníkář, majitel Bistra U Mlýna.

Přestože, či právě proto, že bylo v pátek nesnesitelné vedro a v sobotu překvapivá zima, atmosféra festivalu vyzářovala vzájemnou pospolitost. Představení, která probíhala v sobotu ve stanu za tichého poťukávání dešťových kapek, byla pro ty, co se přes nepřízeň počasí odhodlali přijít, nezapomenutelným zážitkem.

Reportáž z festivalu a o činnosti divadla natočila Česká televize pro pořad Divadlo žije. Během festivalu vznikl také záznam do pořadu Kultura.cz, kde promluvil o divadle Líšeň pedagog JAMU a FF MU David Drozd (Oba pořady je možné vyhledat v archivu na webových stránkách České televize. Termín vysílání: Kultura.cz – 19. 9.; Divadlo žije – 3. 10.).

Děkujeme všem, kteří jakkoliv pomohli při přípravě i realizaci festivalu, především chceme poděkovat občanskému sdružení Pastelka a výtvarnicím Radce Zábajové a Zdeně Klanicové.

Líšeňskému publiku děkujeme za společně strávený čas a pokud se za námi nevypraví do centra Brna, kde budeme přes zimu hrát (v Líšni bohužel zatím příhodný prostor nemáme), těšíme se na setkání opět na jaře pod širým nebem.

Pavla Dombrovská, divadlo Líšeň

Festival – koncert Josefa Klíče pro děti a rodiče

Na džbáněček. Ale že bylo horko, dávali si milí strážcové-výboři džbáněček za džbáněčkem a na chlapíka v halině načisto zapomněli. Ten se z provazů pěkně vyvlékl, sdělal s podstavce, který stál v koutku nádvoří, dřevěného sv. Jana, položil ho pěkně do haliny, narazil mu na hlavu svůj klobouk a prýč. Potom se vyškrali páni výboři na vůz a jeli ke kanceláři. Jak je slavný úřad přivítal, o tom kronika nepovídá. Nejhůře při celé té věci pochodili Líšňáci, kteří se dostali do anekdoty, ani nevěděli jak.

Někdo zas vypravuje:

V jedné dědině blízko Líšně chytli jednou z rána vzácného ptáčka. Byl to chasník rovný jako bříza a silný jako dub, ale vyhýbal se vojanskému kabátu jako čert kříži. Svázali ho tedy provazama, naložili na vůz a přikryli halinou. Řekli si, že s ním pojedou do Brna, to že budou mít páni radost. I jeli. Jel starosta a dva radní. Sluníčko páliho jak oheň a když přijížděli k polednímu k Líšni, měli páni výboři takovou žízeň, že se jim až jazyk na podnebí lepil. Zastavili se tedy v pivováře. Sami šli na džbáněček a vůz nechali před hospůdkou. Pivo bylo jako křen a tak slavný výbor pil, až se hory zelenaly. Když už měli trochu v čepici, šel se druhý radní podívat, co dělá chasník. Chasník tiše ležel, jenom radního prosil, aby mu popustil provazy, že se mu zařezávají tuze do masa. Radní, jehož srdce bylo poněkud obměkčeno pivem, popustil mu provazy. I dodal si chasník kuráže a prosil ho ještě, by ho rozvázal načisto, že by si také rád trochu svlažil v krku. Soused nechtěl. Co prý by řekli druhí dva, kdyby přišli a našli vůz prázdný. Chytrý rekrut řekl, to že je lehká pomoc. V koutku že stojí sv. Jan, že ho dá do haliny místo sebe, takže nikdo ničeho nepozná a kdyby poznal, že z toho bude jen legrace. Radnímu, který byl veselá kopa, zalíbil se ten nápad a tak chasníka rozvázal. Ale jak ho rozvázal, udělá chasník hup – a již byl v prachu. Zbyla po něm na voze jen halina a čepice. Radní se tuze polekal, protože se bál kamarádů, nevěděl honem co počít, ale potom si vzpomněl, co mu chasník radil, sebral sv. Jana, zamotal ho do haliny, vrazil mu čepici hodně do očí a šel zase do nálevny. Tam si sedl a pil zase jakoby nic. Do Brna jeli již za chládku a jeli hezky zoztra. Za půl hodiny byli v městě. Druhý radní byl poslán napřed, aby oznámil pánům, kdo jede a koho vezou. V kasárnách se strhl poplach a všichni běželi k vratům. Když vyšel i hejman, zarachotil před vraty vůz. Starosta zastavil, vyňal z levého koutka fajfku, nazdvihl čepici a povídá: „Tak už ho vezem. Ale dalo nám to práce, než jsme ho chytli.“ A přistoupil k vozu. Starosta zakřikl na chasníka: „No tak vstávej, už jsme v Brně.“ Chasník se ani nehnul. Starosta zakřikl víc: „No tak vstaneš nebo ne? Chceš, abych ti tou násadkou pomohl?“ Chlapík zas nic. Ležel jako kus dřeva. Starosta neřekl už ani slova, jenom si namířil a vlepil rekrutovi pohlevek, až mu čepice sletěla.

Ale potom! Lidé, to vám byla mela. Vojáci se řehtali, výbor křičel a nadával a oficíři se zlobili, protože si mysleli, že si z nich sousedé dělají dobrý den. Ale nejvíce se zlobil hejman. Neptal se dlouho, kdo je vinen a kdo nevinen a dal zavřít starosta s prvním radním. Druhého radního pustil a řekl, aby si jel i se sv. Janem, odkud přijel a doma všem ohlásil, co se stalo s ostatním výbořem.

A to je konec historie. Všecko z ní lidé zapomněli: jméno chasníkovy, starostovo, radních i ze které byli dědiny. Pamatovali si jenom, že byl při tom také sv. Jan a že byl z Líšně. Tak byli Líšňáci v Držovicích a dobří sousedé se již postarali, by se z nich ani nedostali, zvláště když viděli, že je ta svatojanská historie mrzí.

Výprava Líšňáků proti Napoleonovi.

Roku 1805 zaletěl si korsický orel, císař Napoleon, hodně daleko. Až do Moravy. Vedl své gardy proti Rusům a Rakušanům a srazil se s nimi v bitvě u Slavkova. Říká se jí bitva tří císařů, protože v ní byl nejen císař francouzský, nýbrž i car Alexander I. a císař rakouský, František I.

Francouzi vyhráli, císař Napoleon dal prý do nepřítelů střelami řetězovými kulemi zrovna když táhli přes zamrzlý rybník a tak prý se moc Rusů v něm utopilo. Hřmění děl bylo prý slyšeti na kolik hodin cesty.

Večer před bitvou seděl prý Napoleon u hostinci na samotě blízko Líšně, jež má jen asi 5 chalup a jmenuje se Kandia. Na hůře (půdě) je dosud trám, na němž je vyřezán kalich a hostie; to prý vyřezával Napoleon. A stůl u něhož prý Napoleon seděl, chová se na památku na zámku líšeňském.

Z Kandie do Líšně je něco přes půl hodiny.

Když se Líšňáci dověděli, že Napoleon je tak blízko, vjel do nich bojovný duch a radili se, jak by toho nepokojného císaře polapili.

Řekli si, že bude nejlépe, když si na něho počkají někde v příkopě, jako se čekávalo na slatinské chlapce, kteří chodívali do Líšně k muzice.

Již se těšili, jak se Napoleon lekne, až mu vystoupí v cestu chumáč Líšňáků s kosami, cepy a vidlemi. To bude švanda, až tvrdá ruka mu chytne koně za uzdu a hluboký bas zahřmí: „Pěkně vítám, pane Bonaparte. To jsou k nám hosti. Jen hezky dolů s toho šimlíčka, do Líšně půjdeme pěšky.“ Co mu pak budou platny všechny ty kanony, všechny ty kvery a pistole, všechny ty palaše, všechny ty gardy a všichni generálové. Nic, načisto nic! Těm bude zle, chudákům. Aby sebrali svých pět švestek a táhli, odkud přišli. Ale dobře jim! Proč sem lezli? Kdo je sem zval? To jim beztoho napískal jen ten jejich Napoleon. Ale tomu bude nejhůř. Ten bude naříkat: „Že já jsem kdy do té zpropadené Líšně chodil! Že jsem nevěřil dobrým lidem, když mně říkali, abych si dal pozor, že Líšňák je šelma nabíjená. Škoda, že jsem byl v tolika palácích a teď se nechám tak chytit jak liška do želez.“

Potom se dovede do Líšně, pěkně se zavře, ráno se mu dá kafe s chlebem, aby neřekl, a marš s ním do Vídně. Tam se podepíše císaři pánu, že již dá pokoj, a kdyby nestačilo, řekne se mu jen, aby se na to třikrát zadušoval. A bude po vojně.

Takový krásný plán měl sbor otců líšeňských a Napoleon jim ho zkazil. Hrobař, starý voják, je těšil: „I nechte ho. To Napoleon už tak dělává; kazí lidem radost. To již udělal kolika generálům. A jaké měli plány! To je již takový nepřející člověk.“ A policajt, také stará vojna, bručel: „To je krámů, že Napoleon vyhrál. Ale proč vyhrál. Protože ho naši nechtyli. A proč ho nechtyli? Protože byli hlubi, protože neposlouchali dobré rady. Nikdo z nich ho neznal a já jim pořád říkal: „Lidičky, nemyslete si, že ten Napoleon je nějaký obr Goliáš, že má šaty zlatem a stříbrem vyšívané jako nějaký princ a na prsou řadu hvězd a křížů. Je to neveliký človíček, bez vousů jako náš pan farář, takový bricháček, jenom že jednoduchý klobouček, zelený fráček a faldovačky přes kolena, šedý plášť s límcem a jezdí na šimlu jako sv. Martin. Ale to vám říkám: Dejte si na něj pozor! Oči má jako jiskry, šavli jako jed a koně jako vítr. Myslíte, že mne poslechli?“

Ale kde pak! Jako když hrách na stěnu hází. Proto to také tak dopadlo. Však to moje žena hned říkala.

Přijdu domů ten večer a povídám: „Ty ženo, poslouchej, naši jdou chytat Napoleona.“ A ona povídá: „Kam se hrabou v papučích na bál?“ A hádala dobře. Naši se vrátili bez Napoleona.“

Tak skončila výprava Líšňáků proti Napoleonovi. Líšňáci se proto mnoho netrápili. Sousedé jich ani pro to mnoho nepokoušeli. Snad si mysleli: chytali ho druhý den větší páni, s větším vojskem a také ho nechtyli.

K O N E C

Z knihy: *Řada pohádek a pověstí nasbíraných v Líšni u Brna na Moravě*, MUDr. Frant. Elpl v Praze 1904.

MEDIÉVAL FURNITURE

Výstava středověkých replik
nábytku, skla,
keramiky a kožených doplňků

Dělnický dům Líšeň
Klajdovská 28, Brno
5. - 30. 10. 2009
každý všední den
9 - 16 hod.

www.kclisen.cz

Dopravní spojení:
tramvají č. 1 od Vídeňského nádraží do zastávky Jirava
bus č. 40, 56, 78 ze Staré Osady do zastávky Jirava
bus č. 60 ze Staré Osady do zastávky Smátkova

Připravujeme novou knihu k dějinám Líšně Ves Leštno za městečko vysazovati ráčíme (II.)

Minule jsme přiblížili aktuální stav prací na připravované knize *Ves Leštno za městečko vysazovati ráčíme (Památky, místopis a vybrané osobnosti Líšně z pohledu historických, jazykovědných a přírodovědných disciplín)*, popsali jsme její strukturu a nakonec jsme charakterizovali obsah prvního bloku kolektivní monografie. Nyní představíme druhý blok, který bude věnován historické kartografii a toponomastice (nauce o pomístních jménech). Obsahuje celkem tři příspěvky, jeden kartografický a dva toponomastické.

Autorem první kapitoly bloku je Aleš Vyskočil. Její obsah je výstižně charakterizován názvem *Líšně na mapách aneb Od městečka k městské části*. Okolnosti vzniku map autor charakterizuje v úvodu svého textu: „Dnes každý, kdo se chce vydat do míst, která nezná, ať již jde o ulici ve městě nebo zříceninu romantického hradu na druhém konci republiky, uchopí mapu a podle ní dojde k cíli. Je to zcela banální, běžná věc. V minulosti tomu však bylo jinak. Mapy k dispozici nebyly, a dlouho nikomu ani nechyběly. Drtivá většina obyvatelstva za celý svůj život neopustila rodný kraj, či spíše rodnou ves. To se změnilo až časem. Lidé začali více cestovat, za prací, za vzděláním, za poznáním. Ještě dříve, než se cestování stalo běžnou součástí lidské činnosti, poznala kouzlo map armáda... a také státní aparát.“ Čtenář je na příkladu Líšně seznámen s hlavními rysy vývoje mapového zobrazování a s nejdůležitějšími či pro určitou dobu charakteristickými mapami. To se týká především druhé poloviny 20. století, které poskytuje záplavu map, z nich bylo nutno udělat výběr; spektrum map se ovšem rozšiřuje od konce 19. století. První mapy byly více méně neumělé, moderní doba přinesla kvalitnější mapování pro vojenské účely a katastrální mapy pro potřeby výběru daní z pozemkového majetku (18.–19. století). V další vlně přichází jako odvozeniny mapy turistické aj.

Poprvé je Líšně zaznamenána na mapě Moravy zpracované Janem Amosem Komenským. Je zde zobrazena značkou označující současně městečko a tvrz, označena je názvem *Lischna*. Značku jsme využili pro potřebu grafické úpravy knihy a jako drobný motiv se objeví i na její obálce. Samotná mapa Komenského, respektive výřez s Líšní a jejím okolím bude umístěn na přední straně obálky. Zmíněná legenda v podobě *Lischna*, která ve zvětšené podobě tvořila již pozadí plakátu zvoucího na oslavy 450. výročí povýšení Líšně na městečko, bude zdobit předsádky knihy. Příspěvek o mapách se pochopitelně neobejde bez barevné obrazové přílohy. Oko čtenáře jistě potěší reprodukce Komenského mapy Moravy roku 1680 vydané podle rytiny z roku 1627, Müllerova mapa Moravy z roku 1716 (ve druhém vydání z roku 1790), výřezy s Líšní z prvního vojenského mapování, z indikační skice, z mapového listu druhého a třetího vojenského mapování, Komůrkova plánu Brna 1946–1947, mapa Líšně někdy před rokem 1946, výřezy z ještě nedávno užívaných map z let 1979 a 1991.

Další kapitolu bloku tvoří stať *Líšněská pomístní jména* autorů Michaely Čornejové a Františka Bačovského. Postavena je především na výsledcích výzkumu F. Bačovského shrnutého v magisterské diplomové práci *Vývoj krajiny a lidských sídel na území Líšně ve svědectví místních a pomístních jmen*. Ke jménům připojila M. Čornejová jazykový výklad, problematika byla zasazena do širšího rámce pomístních jmen Moravy a Slezska, respektive celé České republiky. Čtenáře autoři nejprve seznámili se základní terminologií, vymezena je oblast působnosti onomastiky a toponomastiky. Dříve než je čtenář vnořen do samotných pomístních jmen jednotlivých líšeňských lokalit, je přiblížen vývoj názvu samotné obce, od zaznamenaných podob *Leschzen*, *Lesch* či *Lestno* z období vrcholného středověku až po současnou *Líšně*. Autoři upozorňují na pokles významu pomístních jmen v moderní industriální společnosti, ve srovnání se staršími obdobími. Pomístní jména žijí zvláště v mluveném projevu – velký význam předkládané studii tkví v zaznamenání bohatství, které by jinak mohlo být zcela ztraceno; jedná se v mnoha případech o označení lokalit užívaná již jen starší generací. Alespoň některá z nich jsou naštěstí využívána i v oficiální sféře – názvy důležitých orientačních bodů bývají zaznamenávány na mapách, využívány jsou například také jako názvy zastávek městské hromadné dopravy.

Výklad o líšeňských pomístních jménech autoři začínají vodními toky, které v toponymii obecně tvoří nejstarší vrstvu zeměpisných jmen.

Pro většinu obyvatel jsou bezpochyby nejznámější názvy, které jsou spjaty s centrem městečka, centrum sídelních jednotek představuje většinou místo nejstaršího osídlení a tedy nejdříve zastavěnou část. Popisují tedy centrální část Líšně, na prvním místě vzpomínají bývalou náves, dnes náměstí Karla IV., které se běžně v Líšni nazývá *Městečko* nebo *Na Městečku*. Následuje výklad o ostatních částech katastru, formou virtuální procházky. Objevují se též exotická jména jako Tahiti, které pojmenovávalo bývalou nuznou kolonii vystavěnou z vyřazených vagónů v dnešní ulici Podolské po 1. sv. válce, jak autoři vysvětlují. V samostatné podkapitole M. Čornejová a F. Bačovský popsali jména mlýnů a vodních nádrží v jejich vývoji a v jednotlivých variantách. Veškerá pomístní jména budou obsažena nejen v samotném příkladu, ale též v zobrazení na několika mapách v barevné obrazové příloze knihy.

Do oblasti zájmu onomastiky patří rovněž názvy ulic, kterým se věnuje v následující kapitole Milena Flodrová. Autorka se pochopitelně nemohla nedotknout vztahu a vazby názvů mnohých ulic na pomístní jména, rozebíraná výše uvedenými autory v předchozí stati. Názvy ulic, nezbytnou a na výsost potřebou orientační pomůckou moderního města, autorka představuje v kontextu politických zvrátů, kdy bývají živelně a mnohdy neorganizovaně odstraňovány či přelepovány stávajících uličních štítů s jmény ulic, náměstí a veřejných prostranství, pochopitelně těch, jež byly úzce spjaty a propojeny s hroutícím se politickým režimem. V takovýchto okamžicích je totiž název ulice považován i za jakýsi hodnotový symbol doby, v níž vznikl a musí proto s ní i zmizet. M. Flodrová vysvětluje principy pojmenování ulic. Důležitou je příloha kapitoly, která je abecedním soupisem ulic. U každé ulice jsou údaje o datu vzniku názvu, o předchozích pojmenováních. Vysvětlen je původ názvu, případně představena osobnost, podle které ulice nese označení. V případě honorifikačních dedikací se kromě všeobecně známých osobností českého národa (literáti aj.) v Líšni čteně vyskytují i názvy ulic jména vojáků zahraničních armád a odbojářů, kteří položili svůj život za druhé světové války.

dr. Pavel Krafl, editor knihy
(pokračování přístě)

Návrh obálky knihy vytvořený L. Červinkou podle konceptu editora knihy. V centru obálky je výřez z mapy Komenského s Líšní a okolím.